

Іщенко Віталій Анатолійович

Здобувач PhD кафедри транспортного права та логістики,

<https://orcid.org/0009-0003-8690-2581>

Національний транспортний університет, Київ

Харута Віталій Сергійович

Кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри транспортного права та логістики,

<https://orcid.org/0000-0002-8897-7558>

Національний транспортний університет, Київ

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОЄКТІВ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

***Анотація.** В епоху активного розвитку транспортної промисловості – впровадження цифрових технологій все ще залишається невирішеним питання якості пасажирських перевезень, попри велику кількість перевізників. Загальна транспортна система є невід’ємною складовою економічного розвитку країни, тому дослідження у сфері пасажирських перевезень стають актуальними та ключовими аспектами у вирішенні завдання покращення надання транспортних послуг. Авторами проаналізовано особливості, основні проблеми і ризики проєктів пасажирських перевезень. Відмічено, що більшість наукових робіт присвячені вантажним перевезенням, а ті дослідження, що належать до сфери пасажирських перевезень, питання якісного забезпечення пересування пасажирів розглядають дуже поверхово. У статті продемонстровано необхідність заміни традиційних форм управління проєктами в транспортній сфері на сучасні та прогресивні. Серед низки інноваційних підходів до управління, автори рекомендують впровадження саме ціннісно-орієнтованого управління проєктами пасажирських перевезень, обґрунтовуючи тим, що цінність, як правило, виникає лише в процесі експлуатації продукту, тобто якісна та ефективна система пасажирських перевезень і є тією цінністю, яка задовольнятиме стейкхолдерів, і впершу чергу – пасажирів. Ціннісно-орієнтований підхід до проєктів пасажирських перевезень визначається основними цінностями, які мають визначений вплив на успішність та ефективність таких проєктів. Основна ідея полягає в тому, щоб враховувати потреби й очікування пасажирів, забезпечуючи комфорт, безпеку й ефективність перевезень. Зроблено висновки щодо необхідності продовження роботи з дослідження ціннісно-орієнтованого управління у сфері пасажирських перевезень, враховуючи специфічність проєктів означеної сфери.*

Ключові слова: пасажирські перевезення; проєкт; ризики; ціннісно-орієнтований підхід; управління; продукт

Постановка проблеми

Пасажирські перевезення в умовах сучасного ринку України вимагають покращення надання транспортних послуг. Незважаючи на велику кількість перевізників, якість пасажирських перевезень залишається одним з головних завдань, проте саме якість є ключовим аспектом конкурентоспроможності транспортних підприємств.

Проблематика пропонованої теми обумовлена питаннями зростання міст, що ставить завдання забезпечення населення ефективним, доступним та екологічним транспортом, а збільшення мобільності населення вимагає розвитку й оптимізації пасажирських перевезень з впровадженням сучасних технологій (електромобільність, автономні транспортні засоби, інтелектуальні системи управління).

Необхідно також звернути увагу і на глобалізацію потреб в розвитку міжнародних пасажирських перевезень. Поява на карті України «розумних» перевезень сприяє інтеграції різних транспортних модальностей і використання інформаційних технологій для оптимізації пасажиропотоків.

Дослідження в цій сфері транспортної галузі уможливають визначати і приймати стратегічні управлінські рішення щодо покращення систем пасажирських перевезень, що є важливою складовою розвитку сучасних міст і забезпечення ефективної мобільності населення в умовах турбулентного соціально-економічного середовища.

Для організації пасажирських перевезень більшість транспортних підприємств враховують лише ефективність використання наявного транспортного парку та напрями його оновлення,

залишаючи позаду інтереси основних споживачів цієї послуги – пасажирів [1].

Проектна ж діяльність спрямована на покращення таких показників, як забезпечення ефективної організації пересування пасажирів, підвищення якості обслуговування, створення більш доступних, зручних, та сталих систем перевезень [2].

Незалежно від виду транспорту і його особливостей, проекти у сфері пасажирських перевезень закономірно підпорядковуються загальній методології управління проектами.

Питаннями в галузі пасажирських перевезень і управління проектами у цій сфері присвячені наукові роботи О. С. Ігнатенка, В. С. Маруніча, А. І. Воркут, А. В. Базилук, В. С. Харути, Т. М. Смокової, Ю. О. Третиниченка та ін.

Відповідно до Національної транспортної стратегії України, розвиток галузі передбачається через створення концептуальних засад для реалізації державної політики, спрямованої на забезпечення сталого й ефективного функціонування транспортного сектору, передумов соціально-економічного розвитку країни, підвищення конкурентоспроможності національної економіки та добробуту громадян [3; 4].

Національна стратегія передбачає розвиток пасажирських перевезень у показниках, наведених на рисунку.

Сфера пасажирських перевезень, де мобільність і доступність грають важливу роль у повсякденному житті, є невід’ємною складовою сьогодення, а задоволення різноманітних потреб пасажирів потребує високого рівня організації, ефективності та врахування сучасних тенденцій. Проекти пасажирських перевезень стають складними і великомасштабними, а їх успішна реалізація вимагає унікального підходу.

Отже, перед нами постає завдання проаналізувати особливості проектів пасажирських перевезень та доцільність застосування до них ціннісно-орієнтованого управління.

Мета статті

Мета статті полягає у визначенні особливостей проектів у сфері пасажирських перевезень та доцільності застосування до них ціннісно-орієнтованого підходу задля досягнення встановлених пріоритетів.

Аналіз основних досліджень і публікацій

Проведений аналіз наукової літератури і досліджень науковців з управління проектами у сфері пасажирських перевезень та транспортній

галузі в цілому дає змогу зробити висновок, що в цьому питанні не всі аспекти глибоко вивчені, отже, є можливості для подальшого поглиблення методології наукових досліджень в цьому напрямі.

У роботі [5] автори пропонують застосування проектного підходу до управління транспортною галуззю на стратегічному рівні. Задля вдосконалення управління підприємствами транспортного комплексу пропонується впровадження стратегічного планування розвитку з портфельно-орієнтованим управлінням. Це, на думку авторів, уможливить підвищити ефективність управління галузевими підприємствами.

Автори роботи [6] також обґрунтовують доцільність проектного підходу до транспортних підприємств через розвиток діяльності в напрямі впровадження проектів системи технічного обслуговування транспорту.

У дослідженні [7] запропоновано модель пріоритетності проектів для формування стратегічного портфеля в системі перевезень в організаціях термінальної доставки вантажів автомобільним транспортом.

Наукова робота [8] присвячена ризик-орієнтованому управлінню інтеграцією в проектах транспортно-логістичної системи, в якій авторка пропонує інструментарій формування множини учасників проекту й аналізу інтеграційних ризиків, що сприятиме успішності проектів внаслідок інтеграційних зв’язків між учасниками.

Дисертація [9] присвячена розробці системи моделей підтримки процесу ініціалізації проектів надання транспортних послуг, в якій обґрунтовано доцільність застосування еволюційних підходів до проектів надання транспортних послуг, проведені експериментальні розрахунки, що були отримані на прикладі проекту надання транспортних послуг з перевезення продовольчих вантажів.

Автори роботи [10] пропонують концепцію клієнтоорієнтованого управління процесами і системами перевезень із урахуванням ризику та невизначеності.

Концепція передбачає управління процесами і системами перевезень у ПАТ через призму взаємозв’язку з формуванням критеріїв ефективності транспортного обслуговування в умовах реалізації інтеграційних принципів у міжорганізаційних відносинах.

У науковій роботі [11] автор запропонував портфельноорієнтоване управління проектами, програмами розвитку процесів та систем доставки вантажів в організаціях, які здійснюють доставку автомобільним транспортом із використанням термінальної технології.

РОЗВИТОК ЕФЕКТИВНОЇ ЛОГІСТИКИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА ПАСАЖИРІВ ДО 2030 РОКУ

Рисунок – Показники розвитку пасажирських перевезень [4]

У роботі [12] автор провів аналіз окремих показників розвитку транспортної системи України через статистичні дані пасажирообігу в міському та приміському транспорті.

Автори в своїй роботі [13] розглянув сутність та зміст системи управління розвитком пасажирських залізничних перевезень, визначив ключові напрями удосконалення пасажирських перевезень та особливості їх реалізації.

У статті [14] автори розглядають систему міських пасажирських перевезень як складну систему, що об'єднує кілька підсистем та елементів, які спільно взаємодіють і визначають ефективність функціонування системи в цілому. Автори пропонують систему підтримки прийняття рішень задля вдосконалення міських пасажирських перевезень шляхом аналізу інформації, яка впливає на процес прийняття остаточного рішення.

Автором наукового дослідження [15] запропоновано здійснити підвищення продуктивності та якості міських автобусних перевезень за рахунок розроблених моделей, методів та програмного забезпечення процесу раціонального визначення оптимальної кількості резервних автобусів на маршруті.

Як ми бачимо, з наведеного огляду наукових праць, питанням пасажирських перевезень взагалі не приділяється належної уваги, хоча цей напрям є ключовим для розвитку міської інфраструктури, забезпечення сталого розвитку, покращення якості життя громадян, а також для вирішення екологічних та транспортних викликів сучасності.

Як проєкт пасажирських перевезень можна представити план дій чи ініціативи, які спрямовані на реалізацію надання послуг з перевезення пасажирів. Він може містити розроблення та впровадження нових маршрутів, удосконалення транспортної

інфраструктури, впровадження нових технологій для поліпшення обслуговування пасажирів, а також аспекти безпеки й ефективності системи пасажирських перевезень [2].

Проєкти, які пов'язані із забезпеченням якісних та ефективних послуг для пасажирів, вирізняються своєю складністю та низкою унікальних особливостей, які визначають індивідуальність і важливість проєктів пасажирських перевезень.

Зростання попиту, екологічні виклики, стрімкі технологічні інновації та високий рівень конкуренції постійно впливають на транспортну галузь. Враховуючи це, ефективне управління проєктами й оптимальні шляхи розвитку пасажирських перевезень стають можливими на підставі визначення особливостей проєктів.

Складність та унікальність проєктів пасажирських перевезень визначаються широким спектром факторів:

- вимоги до рівня координації та комунікації між стейкхолдерами проєктів;
- зміна попиту на пасажирські перевезення залежно від сезону (наприклад, літні відпустки, канікули, святкові періоди, туристичні події або спортивні заходи) можуть значно змінювати попит на пасажирські перевезення, що вимагає планування графіків і розподілу ресурсів відповідно до таких змін;
- точність графіків і пунктуальність руху транспортних засобів для запобігання затримкам та невдоволенню пасажирів, що передбачає вчасне реагування на будь-які зміни у графіках або умовах перевезень;
- проєкти мають враховувати потреби у високій ефективності перевезень;
- використання екологічно чистих транспортних засобів і прийняття енергоефективних

рішень, наприклад, заміна традиційних двигунів на електричні або гібридні альтернативи для зменшення викидів;

– забезпечення ефективного управління та комфорту пасажирів через інтеграцію цифрових технологій (мобільні додатки, системи онлайн-бронювання та «розумні» транспортні системи);

– забезпечення високого рівня безпеки пасажирів з дотриманням стандартів безпеки, які включають технічні й експлуатаційні аспекти, враховують можливі ризики та вплив погодних умов;

– вирішення питань логістики, в результаті оптимізації маршрутів та ефективного використання інфраструктури задля забезпечення плавності перевезень;

– постійне вдосконалення програм лояльності для залучення й утримання клієнтів, навчання персоналу взаємодії з пасажирами та розроблення ефективних систем обслуговування клієнтів, запровадження нових сервісних послуг.

З урахуванням аналізу проєктів у сфері пасажирських перевезень та даних, що зазначені

в роботі [2], пропонуємо узагальнюючу таблицю особливостей проєктів з урахуванням імовірних ризиків.

За [16; 17] ключовими аспектами якості обслуговування пасажирів є:

– постійна робота з підвищення якості обслуговування пасажирів всіма працівниками транспортного комплексу;

– контроль за якістю перевезень з удосконаленням елементів транспортного процесу, від яких залежить якість;

– виробники рухомого складу та транспортних технічних засобів мають налагоджувати комунікативні відносини із стейкхолдерами у справі забезпечення якості перевезень;

– покращення якості транспортних послуг проводиться в усіх транспортних підрозділах, на всіх рівнях;

– за неякісні перевезення відповідальність мають нести всі працівники, причетні до таких перевезень.

Таблиця – Особливості проєктів пасажирських перевезень

Проєкти за типом транспортного засобу	Особливості проєкту	Масштаб проєкту	Інновації	Сфера застосування проєкту	Ризики проєкту
Автомобільний	Гнучкість маршрутів, можливість забезпечити обслуговування за принципом «двері в двері»	Міський, регіональний, міжнародний	Каршеринг електромобілі	Громадський транспорт	Затори, аварії, недотримання графіка руху
Залізничний	Високі швидкості та великі вантажопотоки; екологічно ефективний на довгі відстані	Регіональний, міжнародний	Сучасні AGCS-технології	Міжміські, регіональні та міжнародні перевезення	Аварії, технічні несправності
Авіаційний	Швидкість та об'єми перевезень, велике споживання пального	Регіональний, міжнародний	Авіоніки	Міжнародні та внутрішні перельоти	Погодні умови, технічні несправності
Метрополітен	Швидкість та об'єми перевезень	Міський	Засоби автоматизації та електронний захист, енергозберігаючі технології	Громадський транспорт	Пошкодження системи енергозабезпечення
Морський/Річковий	Потужність для великих обсягів перевезень; умовно екологічний	Регіональний, міжнародний	Морський транспорт із сучасними навігаційними системами та керування	Міжнародні та внутрішні морські/річкові перевезення	Морські аварії, пошкодження систем забезпечення, погодні умови

Відповідно до вищенаведеного, ризики проектів пасажирських перевезень несуть чималі загрози та наслідки.

По-перше, транспортні затори і порушення графіка руху веде до погіршення точності та надійності громадського транспорту, зниження його ефективності.

По-друге, недостатність та застарілість інфраструктури обмежує процеси розвитку й ефективності систем перевезень, призводить до аварій.

По-третє, відсутність інтеграції транспортних систем, тобто низький рівень взаємодії між різними видами транспорту, збільшує час і зусилля пасажирів для переміщення громадським транспортом.

Також важливими є проблеми доступності використання транспорту людьми з обмеженими можливостями.

Не менш важливим є екологічність транспортних засобів, оскільки велика кількість викидів призводить до забруднення повітря, а отже, погіршення стану довкілля та здоров'я людей.

Це незначний перелік проблем і ризиків пасажирських перевезень, але він демонструє необхідність зміни традиційних підходів до управління пасажирськими перевезеннями на більш сучасний інноваційний підхід – ціннісно-орієнтоване управління.

Конкуренція та швидкі зміни на ринку стають нормою, а ефективне управління проектами пасажирських перевезень вимагає як технічної компетентності, так і глибокого розуміння цінностей та потреб клієнтів.

Ціннісно-орієнтований підхід є важливим елементом стратегій підприємств, що спрямовані на задоволення потреб споживачів і підвищення власної конкурентоспроможності.

Дослідження ціннісно-орієнтованого походу в управлінні проводили науковці С. Д. Бушуєв, Н. С. Бушуєва, Ф. А. Ярошенко, Ю. М. Тесля, Х. Танака, Д. Нортон, Б. Ньюмен та інші.

Ціннісно-орієнтоване управління – це структурований підхід до визначення елементів цінності для організації проекту [18].

Ціннісно-орієнтоване управління – це процеси, які визначають коло потреб, проблем та можливостей щодо покращення початкових цілей, визначення підходів та рішень з оптимізації цінності проектів та їх продуктів [18].

Цінність проекту визначається вигодою, яку представляє продукт проекту при виконанні вимог місії проекту [19].

Цінність – особистісне сприйняття зацікавленими сторонами вигід, які може створювати для них використання продукту проекту з його унікальними властивостями [20].

За [21] цінність проекту або програми можна класифікувати за такими ознаками, як: «система; вид цінностей; зміст цінностей; джерело або основа походження цінностей; сутність цінностей; динамічність прояву цінностей; місце прояву цінностей; рівень стабільності прояву цінностей; стійкі і нестійкі фактори; масштаб поширення цінностей».

Отже, «першим кроком у процесі ціннісно-орієнтованого управління є опис місії, яка визначає бачення домінуючої організаційної цінності, на основі якої вже розроблена відповідна стратегія» [22]. А це значить, що успішність проекту – це реалізація тієї цінності, яка була визначена місією проекту.

Відповідно до стандарту P2M, основними принципами щодо ціннісного підходу, на думку авторів [22], є:

- «безперервність цінності проекту, засобів вимірювання та оцінки, моніторингу та контролю. В організації цей принцип формує ланцюжки створення цінності (вертикальні і горизонтальні);

- зосередження уваги на завданнях, перш ніж знаходити рішення, що оптимізують цінність проекту для ключових зацікавлених сторін;

- зосередження уваги на функціях, які максимізують інноваційні та практичні результати в рамках сервісної моделі проекту».

Отже, необхідними умовами, за якими гарантовано створення цінності проекту, є: виконання проекту відповідно до плану та гармонізація цінності проекту, через властивості продукту, для всіх стейкхолдерів [19]. Але необхідно відзначити, що цінність проекту має задовольняти вимоги і пасажирів, і замовника, і власника, інвестора, команди проекту, що доволі ускладнює задачу через різне бачення цінності проекту, яке може бути обумовлено завданням, умовами або цілями, які формують поняття цінності проекту для зацікавлених сторін. Таку неузгодженість долають за рахунок пріоритетності цінностей для пасажира.

Основними показниками ціннісно-орієнтованого підходу у сфері пасажирських перевезень є [2; 20]:

- головний показник ціннісно-орієнтованого підходу це задоволення потреб та очікувань пасажирів, тобто, проекти пасажирських перевезень мають враховувати комфорт, доступність, інформаційну підтримку та інші аспекти задля задоволення пасажирів і формування довіри до перевізника;

– якість обслуговування включає в себе і якісний транспорт, і вчасність рейсів, чистоту, безпеку, рівень обслуговування персоналом. Проекти призвані вдосконалити цей показник для задоволення клієнтів;

– безпека перевезення пасажирів одна з основних цінностей таких проектів, які мають передбачати заходи щодо запобігання нещасним випадкам, ведення ретельної технічної перевірки транспортних засобів та забезпечення надійних систем безпеки;

– забезпечення доступності та сталості пасажирських перевезень, що передбачає розроблення оптимізованих маршрутів, впровадження процедури ціноутворення з урахуванням інтересів не тільки перевізника, а і пасажирів, розроблення заходів із забезпечення економічної доступності отримання послуг;

– впровадження нових технологій, за рахунок яких отримувати інформацію та користуватися послугами пасажиром стає зручніше;

– залучення думки і врахування потреб стейкхолдерів (пасажирів, владні органи, персонал) є важливою частиною успішності подібних проектів [20];

– урахування соціальної відповідальності пасажирських перевізників перед суспільством, що передбачає сприяння сталому розвитку та уникненню негативного впливу на довкілля через викиди, забруднення, зменшення ореолу проживання тварин [23].

Підбиваючи підсумок, можна сказати, що як цінності проектів пасажирських перевезень слід розуміти множину критеріїв, які задовольняють потреби ключових учасників проекту.

Ціннісно-орієнтований підхід є важливим елементом успішного управління розглядуваними проектами, оскільки він сприяє створенню продуктів та послуг, які відповідають реальним потребам і цінностям клієнтів, відзначаючи індивідуальність кожного пасажирів та його унікальні очікування.

Процес визначення кола цінностей для пасажирів має передбачати проведення моніторингу та аналізу, спрямованого на з'ясування, що саме важливо для них. Дослідження може включати в себе різні форми опитування для ідентифікації ключових цінностей, таких як зручність, надійність, швидкість та екологічність.

Використання сучасних цифрових технологій, що включають інноваційні технології, зручний інтерфейс, персоналізовані сервіси, дають змогу

вдосконалити взаємодію з пасажирів задля побудови довгострокових відносин, що передбачає програми лояльності, індивідуальний підхід до клієнтів та підтримку спільнот.

Ціннісний підхід допомагає підприємствам зберігати конкурентну перевагу, оскільки впровадження стратегій, орієнтованих на забезпечення інновації, якості обслуговування та ефективності, робить таке підприємство більш привабливим для користувачів послуг з перевезення пасажирів.

Ці аспекти допомагають краще зрозуміти, як ціннісний підхід до управління проектами надає конкретні вигоди у сфері пасажирських перевезень.

Отже, ціннісно-орієнтований підхід не просто ставить акцент на технічних аспектах проектного управління, а враховує глибокі цінності та потреби користувачів. Визнання цінностей допомагає підприємствам визначити пріоритетні ключові елементи проектів, створити стратегії, що спрямовані на максимальне задоволення клієнтської бази та вироблення власного позитивного іміджу.

Висновки

Зі збільшенням чисельності населення та урбанізацією значної частини населених пунктів, ефективне управління і розвиток транспортної інфраструктури стають життєво важливими для забезпечення потреб в масових пасажирських перевезеннях. Дослідження в цьому напрямі створюють можливості для розроблення та впровадження інноваційних рішень щодо підвищення ефективності та успішності проектів у сфері пасажирських перевезень.

Як рушійну силу запропоновано ціннісно-орієнтоване управління, яке через створення цінності проекту і приведе до очікуваного результату – більшої задоволеності користувачів, підвищення ефективності транспортної системи.

Зосередження на задоволенні потреб та очікувань пасажирів допоможе транспортним підприємствам визначити подальші стратегії, які сприятимуть підвищенню якості обслуговування та забезпеченню позитивного враження користувачів.

Підприємства, які успішно впроваджують цей підхід, частіше отримують підтримку споживачів, розбудовують стабільні стосунки з клієнтами та стають більш конкурентоспроможними на ринку.

Авторами будуть продовжені дослідження в цьому напрямі з представленням концептуальної моделі та методів управління проектами пасажирських перевезень.

Список літератури

1. Організація перевезень та управління на транспорті. ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. Харків. URL: <https://k-tsl.com/studenchestvo/diplomnye-proekty/diplomnyj-proekt-perevozki/>
2. Іщенко В. А., Кравчук І. В., Харута В. С. Ціннісно-орієнтоване управління проектами в галузі пасажирських перевезень. *Project, Program, Portfolio Management. P3M-2023: Тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції* : Відповід. за вип. П.О. Тесленко. Т. 1. Одеса : ІШПР, 2023. С.33-36
3. Національна транспортна стратегія України до 2030 року. 42 с. URL: http://publications.chamber.ua/2017/Infrastructure/UDD/National_Transport_Strategy_2030.pdf
4. Оновлена транспортна стратегія України. Напрямки політики. 21 с. URL: https://mtu.gov.ua/files/strategy_ukr.pdf
5. Харута, В. С., Маруніч В. С., Харута В. Л., Григоревська М. Я. Стратегічне управління проектами транспортної галузі. *Управління розвитком складних систем*. Київ, 2021. № 45. С. 57 – 65. [dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2021.45.57-65](https://doi.org/10.32347/2412-9933.2021.45.57-65)
6. Даншина С. Ю., Максименко А. О. Структурні моделі системи управління проектами розвитку транспортної компанії. *Радіоелектронні і комп'ютерні системи*, 2010. № 4. С. 183–192.
7. Воркут Т. А., Білоног О. Є. Методичні основи формування стратегічного портфеля проектів систем перевезень в організаціях термінальної доставки вантажів автомобільним транспортом. *Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія*. Національний транспортний університет, Київ, 2012. Вип. 9. С. 15–24.
8. Смокова Т. М. Ризико-орієнтоване управління інтеграцією в проектах транспортно-логістичної інфраструктури: дис. ... канд. техн. наук : 05.13.22. Одеса, 2021. 205с.
9. Ковтун Т. А. Система моделей підтримки процесу ініціалізації проекту надання транспортних послуг. автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.22. Одеський нац. морський ун-т. Одеса, 2008. 22 с
10. Воркут Т. А., Карпенко О. А., Ковальчук С. О. Механізм реалізації концепції клієнтоорієнтованого управління процесами і системами перевезень в умовах розвитку партнерств. *Економіка та управління на транспорті*. Національний транспортний університет, Київ, 2016. Вип. 2. С. 023–029.
11. Третиниченко Ю. О. Портфельно-орієнтоване управління збалансованим розвитком організацій перевізників автомобільного транспорту. Дис. ... канд. техн. наук : 05.13.22. Національний транспортний університет, Київ, 2018. 279 с.
12. Сліпуча Т. І. Аналіз пасажирських перевезень та перспективи його розвитку в Україні. *Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів*. Харків, 2018. №11. С.165-168
13. Лебедюк Т. А. Особливості розвитку пасажирських перевезень на залізничному транспорті. *Ефективна економіка*. Дніпровський державний агро-економічний університет, 2014. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3653>
14. Біліченко В. В., Цимбал С. В., Коробов С. С. Підвищення ефективності систем міських пасажирських перевезень. *Вісник машинобудування та транспорту*. Вінницький національний технічний університет, 2018. № 1(7). С.18-25. URL: <https://vmt.vntu.edu.ua/index.php/vmt/article/view/116/105>
15. Омаров Д. М. Підвищення продуктивності та якості міських автобусних перевезень. дис. ... канд. техн. наук : 05.22.01. Національний транспортний університет, Київ, 2018. 222 с.
16. Макаренко, М. В. Основи управління економічними процесами на залізничному транспорті України : монографія. Київ : КУЕТТ, 2003. 478с.
17. Яновський П. А. Загальна характеристика основних чинників, що визначають обсяги та структуру пасажирських перевезень. *Транспортні системи та технології перевезень*. Український державний університет науки і технологій, Дніпро, 2015. № 10. С.117-123. URL: <http://tst.diiu.edu.ua/issue/view/3470>
18. Керівництво з управління інноваційними проектами і програмами організацій : монографія / переклад на укр. мову за ред. Ф. О. Ярошенка Київ : Новий друк, 2010. 160 с.
19. Медведева О. М. Концептуальна основа ціннісно-орієнтованого управління взаємодією в інноваційній діяльності. *Управління проектами та розвиток виробництва*: Зб.наук.пр. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013, №3(47). С. 75–87. URL: <http://www.pmdp.org.ua/>
20. Данченко О. Б., Нахімі М. М., Савіна О. Ю. Ціннісно-орієнтоване управління змістом будівельного проекту. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: *Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами*. Харків, 2020. № 2. С.23-31. DOI: 10.20998/2413-3000.2020.2.4. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statti/danchenco_0024.pdf
21. Mohamed Abdulsalam Seek Ali, Teslenko P., and Bielova O., «Value-oriented project management approach as a source of risk», *Вчені записки Університету КРОК*, 2019. №3(55). с. 128-133
22. Мохаммад Ясін Нахімі. Роль використання ціннісно-орієнтованого управління змістом будівельних проектів. *Управління розвитком складних систем*. КНУБА, 2019. № 38. С. 6 – 12. [dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.9783296](https://doi.org/10.6084/m9.figshare.9783296)
23. Маруніч В. С., Харута В. С., Данильченко Ю. С., Таран О. О., Ткачук А. С., Соломаха Ю. В. Пасажирські перевезення: логістично-інфраструктурні аспекти. *World Science*, 2018 7(35), Vol. 5. doi: 10.31435/rsglobal_ws/12072018/6034

Стаття надійшла до редколегії 18.02.2024

Ishchenko Vitaly

PhD student of the Department of Transport Law and Logistics,

<https://orcid.org/0009-0003-8690-2581>

National Transport University, Kyiv

Kharuta Vitalii

PhD (Eng.), Associate Professor, Professor of the Department of Transport Law and Logistics,

<https://orcid.org/0000-0002-8897-7558>

National Transport University, Kyiv

ANALYSIS OF THE FEATURES OF PASSENGER TRANSPORTATION PROJECTS

Abstract. *In the era of active development of the transport industry, the introduction of digital technologies, the issue of the quality of passenger transportation still remains unresolved, despite the large number of carriers. The general transport system is an integral component of the country's economic development, and therefore research in the field of passenger transport becomes relevant and key aspects in solving the problem of improving the provision of transport services. The authors analyzed the features, main problems and risks of passenger transportation projects. It is noted that the majority of scientific works are devoted to cargo transportation, and those studies related to the field of passenger transportation consider the issue of quality provision of passenger transportation very superficially. The article demonstrates the need to replace traditional forms of project management in the transport sector with modern and progressive ones. Among a number of innovative approaches to management, the authors recommend the implementation of value-oriented management of passenger transportation projects, justifying the fact that value, as a rule, arises only in the process of operating a product, even if a high-quality and efficient system of passenger transportation is the value that will satisfy stakeholders, and primarily passengers. A value-oriented approach to passenger transport projects is determined by the main values that have a certain influence on the success and efficiency of such projects. The main idea is to take into account the needs and expectations of passengers, ensuring comfort, safety and efficiency of transportation. Conclusions were made regarding the need to continue researching value-oriented management in the field of passenger transportation, taking into account the specificity of projects in this field.*

Keywords: *passenger transportation; project; risks; value-oriented approach; management; product*

References

1. Transportation organization and transport management. XNUMG named after OHM. Beketova. Kharkiv. URL: <https://k-tsl.com/studenchestvo/diplomnye-proekty/diplomnyj-proekt-perevozki/>
2. Ishchenko ,V. A., Kravchuk, I. V., Kharuta, V. S. (2023). Value-oriented project management in the field of passenger transportation. *Project, Program, Portfolio Management. P3M-2023: Abstracts of reports of the VIII International Scientific and Practical Conference*: [in 2 volumes]. P. 33–36.
3. National transport strategy of Ukraine until 2030. 42 p. URL: http://publications.chamber.ua/2017/Infrastructure/UDD/National_Transport_Strategy_2030.pdf
4. Updated transport strategy of Ukraine. Policy directions. 21 p. URL: https://mtu.gov.ua/files/strategy_ukr.pdf
5. Kharuta, V. S., Marunych, V. S., Kharuta, V. L., Grigorevska, M. Ya. (2021). Strategic management of transport industry projects. *Management of the development of complex systems*, 45, 57–65. dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2021.45.57-65.
6. Danshina, S. Yu., Maksimenko, A. O. (2010). Structural models of the transport company's development project management system. *Radioelectronic and computer systems*, 4, 183–192.
7. Vorkut, T. A., Bilonog, O. E. (2012). Methodological foundations of the formation of a strategic portfolio of projects of transportation systems in organizations of terminal delivery of goods by road transport. *Project management, system analysis and logistics. Technical series*, 9, 15–24.
8. Smokova, T. M. (2021). Risk-oriented management of integration in transport and logistics infrastructure projects: PhD Thesis: 05.13.22. Odesa, 205.
9. Kovtun T. A. (2008). A system of support models for the initialization process of the transport services project. PhD Thesis: 05.13.22. Odesa National Maritime University Odesa, 22.
10. Vorkut, T. A., Karpenko, O. A., Kovalchuk, S. O. (2016). The mechanism of implementation of the concept of client-oriented management of transportation processes and systems in the context of partnership development. *Economy and transport management*, 2, 023–029.
11. Tretinichenko, Yu. O. (2018). Portfolio-oriented management of the balanced development of organizations of road transport carriers. PhD Thesis: 05.13.22. National University of Transport, Kyiv, 279.
12. Slipukha, T. I. (2018). Analysis of passenger transportation and prospects for its development in Ukraine. *Technical service of agro-industrial, forestry and transport complexes*, 11, 165–168.
13. Lebedyuk, T. A. (2014). Peculiarities of the development of passenger transportation on railway transport. *Efficient economy*, 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3653>

14. Bilichenko, V. V., Tsymbal, S. V., Korobov, S. S. (2018). Increasing the efficiency of urban passenger transportation systems. *Herald of mechanical engineering and transport*, 1(7), 18-25. URL: <https://vmt.vntu.edu.ua/index.php/vmt/article/view/116/105>.
15. Omarov, D. M. (2018). Increasing the productivity and quality of city bus transportation. PhD Thesis: 05.22.01. National University of Transport, Kyiv, 222.
16. Makarenko, M. V. (2003). Fundamentals of managing economic processes in railway transport of Ukraine: monograph. Kyiv: KUETT, 478.
17. Yanovsky, P. A. (2015). General characteristics of the main factors determining the volume and structure of passenger transportation. *Transport systems and transport technologies*, 10, 117-123. URL: <http://tstt.diit.edu.ua/issue/view/3470>
18. Management of innovative projects and programs of organizations: monograph. (2010). translation into Ukrainian language under the editorship F. O. Yaroshenko Kyiv: Novy Druk, 160.
19. Medvedeva, O. M. (2013). Conceptual basis of value-oriented management of interaction in innovative activity. *Project management and production development: Zb.nauk.pr.*, 3(47), 75–87. URL: <http://www.pmdp.org.ua>.
20. Danchenko, O. B., Nakhimi, M. M., Savina, O. Yu. (2020). Value-oriented management of the content of the construction project. *Bulletin of the National Technical University "KhPI". Series: Strategic management, management of portfolios, programs and projects*, 2, 23-31. DOI: 10.20998/2413-3000.2020.2.4. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statyi/danchenco_0024.pdf.
21. Mohamed, Abdulsalam Seek Ali, Teslenko, P., Bielova, O. (2019). Value-oriented project management approach as a source of risk. *Scientific notes of KROC University*, 3 (55), 128–133.
22. Mohammad, Yasin Nahimi. (2019). The role of using value-oriented management of the content of construction projects. *Management of the development of complex systems*, 38, 6–12. [dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.9783296](https://doi.org/10.6084/m9.figshare.9783296).
23. Marunich, V. S., Kharuta, V. S., Danylchenko, Yu. S., Taran, O. O., Tkachuk, A. S., Solomakha, Yu. V. (2018). *Passenger transportation: logistical and infrastructural aspects*, 7(35), 5. doi: 10.31435/rsglobal_ws/12072018/6034.

Посилання на публікацію

- APA Ishchenko, V. & Kharuta, V. (2024). Analysis of the features of passenger transportation projects. *Management of Development of Complex Systems*, 57, 27–35, [dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2024.57.27-35](https://doi.org/10.32347/2412-9933.2024.57.27-35).
- ДСТУ Іщенко В. А., Харута В. С. Аналіз особливостей проєктів пасажирських перевезень. *Управління розвитком складних систем*. Київ, 2024. № 57. С. 27 – 35, [dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2024.57.27-35](https://doi.org/10.32347/2412-9933.2024.57.27-35).